

KOLPING

VII. évfolyam 2. szám • A MAGYAR KOLPING SZÖVETSÉG LAPJA • 1997. február

A nagyböjt azért szent idő, mert előkészület a húsvétra. A negyvenes szám emlékeztet bennünket a választott nép negyven évi pusztai vándorlására és az Úr Jézus negyven napi böjtjére. A nagyböjti szent időben bűnbánatot tartunk és engesztelünk bűneinkért. Ezzel is kifejezzük, hogy sorsközösséget vállalunk a bűneinkért engesztelő és a Golgotán értünk meghaló Jézussal. De hogyan engeszteljük? Az egyház ősi gyakorlata szerint imádsággal, böjttel, alamizsnával.

Az imádság

Az Úr Jézus mondta: „Folyvást imádkozzatok és bele ne fáradjatok”. A keresztények imája nem olyan, mint a pogányoké, akik úgy gondolták, hogy sok beszédükkel mintegy „kifárasztják” az isteneket. A keresztény imája az ima légkörében való élés. Nem véletlenül mondja szent Ágoston: „Az ima a lélek lélegzetvétele”. Amint a test sem tud meglenni oxigén nélkül, úgy a lélek sem imádság nélkül. Még a nem hívő emberek is érzik ennek igényét, amikor a csendességet, kikapcsolódást keresik az élet rohanó áradatában. Az imádsághoz tehát elsősorban csend kell, mert ha beszélünk, akkor hallgat az Isten, ha pedig hallgatunk, akkor beszél az Isten. Sokan arra hivatkozva nem imádkoznak, hogy annyi az elfoglaltságuk. A körülményekre is hivatkoznak, ami minden, csak nem csendes. A csendet ne másoktól várjuk. Azt magunknak kell megteremtünk a lélek mélyén. Ez pedig mindig és mindenhol megvalósítható, csak egy kis jóakarát és elszánás kell hozzá. A lélek mélyén a csend légkörében megszólal a lelkiismeretünk. Ne fojtsuk el szavát, hanem csendben figyeljünk. A lelkiismeret nem csupán fél felettünk, hanem eszünkbe juttatja jótulajdonságainkat is. Így a bűnbánatból fokozatosan hálaadás lesz. Lehet, hogy eszünkbe jutnak sérelmeink. Ne időzzünk sokáig a sokszor megoldhatatlannak tűnő problémáknál, hanem figyeljünk a Szentlélek sugallataira. Ő pedig eszünkbe juttatja Szent Pál apostol szavait: „Az Istent szeretőknek minden a javukra szolgál”. Így fokozatosan imádságunk önmarcangoló monológból, felszabadító dialógussá alakul át. Mert az ima a lélek beszélgetése Istennel.

A böjt

Az ember testből és lélekből áll. Ha valamelyik a kettő közül túlsúlyba jut, akkor az a másik rovására van. Ezt a materialista világ is elismeri, amikor a test és lélek egyensúlyát hangsúlyozza. Sokan – egészségünk érdekében – szigorú fogyókúrát tartanak. Minden vallás valamilyen formában értékeli a böjtöt. A böjt ugyanis felszabadítja szellemi lelki energiáinkat. Ha a böjt nem magasabb rendű célért van, akkor könnyen öncélúvá válik. Úgy tekintünk rá, mint sikeres teljesítményre, s így önmagunkra koncentrálunk, a böjt nem más, mint a megengedett élvezetekről való lemondás, ami többnyi-

A nagyböjt értelme

ből fakadó lelkiütközésnek, hogy késszé teszem magam Isten akaratának felismerésére és teljesítésére még akkor is, ha ezt a hit homályában még nem értem, vagy megtétele számomra nehézséget jelent. A böjt nem cél, hanem eszköz. Alkalmassá tesz a belső szabadság kialakítására és önzésem megfékezésére. Erő csak abból árad, aki erőt tud venni ön magán. A legnagyobb győzelem önmagunk legyőzése. A böjtölés ehhez kiváló segítséget nyújt. Napjaink fogyasztói szemlélete folyvást arra ösztönöz, hogy vegyünk és együnk meg mindent, ami a kezünk ügyébe jut. Ez azért is veszélyes életszemlélet, mert infantilizálja a társadalmat. A fegyelmezetlen gyermek ilyen élet-élvező, mindent-követelő. A fogyasztói beállítottság a szabadság illúziójával kecsegtet, ugyanakkor észrevétlenül a tőke urainak rabszolgájává tesz. A keresztény ember nem abban nagykorú, hogy mindent kritizál (ez a kamaszkor „nagykorúsága”), hanem abban az értelemben, hogy ura önmagának. Testünk, lelkünk megfegyelmezése Isten erkölcsi törvényei és az evangélium tanácsai szerint, ez az igazi böjt, ami szabadabbá tesz. Ilyen szabad ember volt Szent Pál apostol, aki joggal írhatta önmagáról: „Ha kell, tudok szűkölködni, ha kell, tudok bővelkedni, mert számomra az élet Krisztus, a halál pedig nyereség.”

Az alamizsna

„Szegények mindig lesznek veletek, de én nem leszek mindig veletek” – mondja a halálba induló Jézus tanítványainak, János evangéliumában. „Amit egynek is tettetek a legkisebbek közül, azt nekem tettétek” – hangoztatja az Üdvözítő. Az alamizsnálkodás elválaszthatatlan a Krisztus-követéstől. „Mit ér a te hited, ha nincsenek cselekedeteid? – kérdi joggal Jakab apostol levelében. Az élő hit abban nyilvánul meg, hogy segítünk a rászorulókon. Lehet ezt intézményesen és egyénileg is tenni. Ám fontos az, hogy bármilyen formában jótékonykodunk, azt személyre szólóan tegyük. Kétségtelen, hogy az adakozás lemondással jár. Ezért fontos, hogy az ilyen jócselekedetnek ima és böjt fedezete legyen. Az alamizsnálkodásban ne önmagunkat keressük. Saját dicsőségünket, sikerélményünket. Aki mások dicséretét és halálját várja, az rosszul alamizsnálkodik. Aki használhatatlan kacatokat ad a rászorulóknak, az is helytelenül értelmezi a jótékonykodást. „Amit szeretnél, hogy veled tegyenek, te is cselekedj úgy felebarátoddal szemben”, figyelmeztet az Úr Jézus. Aki csak fölöslegből ad, az nem értette meg Üdvözítőnk szándékát. Ha túlszorduló mértékkel adakozunk, akkor meg fogjuk tapasztalni, hogy Istent nagylelkűségben nem lehet fölülmúlni. Imádság, böjt, alamizsna. Kiváló eszközök a nagyböjti időben az engesztelésre, lelkünk megtisztítására, hogy Krisztussal együtt mi is föltámadhassunk. Dr. Bolberitz Pál

Igazságosabb és testvériesebb világot!

A Katolikus Püspöki Kar szociális körlevelében első helyen szerepel a magyar társadalom egészségügyi és szociális helyzetének keresztény ihletettséggel elemzése. Ezen nem csodálkozhatunk, hiszen az Egyház 2000 éves fennállása során mindig érzékeny volt a szegények és betegek helyzetével kapcsolatban.

A körlevél először helyzetelemzést nyújt, majd azt követik a szempontok és ajánlások. Jó tudnunk hogy – a közvélekedéssel ellentétben – az egyház fő feladata mégsem a társadalmi, egészségügyi és szociális problémák megoldása, hanem az emberek megszentelése és örök üdvösségre vezetése.

Az adófizető állampolgárok pénzét az államnak nem arra kell fordítani, hogy a gazdagokat még gazdagabbá tegye, hanem arra, hogy a hátrányosabb helyzetűeket támogassa, hiszen az erőseknek és tehetősebbeknek nincs szükségük állami és társadalmi támogatásra.

1. SZOCIÁLIS VISZONYOK ÉS EGÉSZSÉGÜGY

A) Helyzetkép

Szociális feszültségek, elszegényedés

13. Magyarországon ma gyökeres társadalmi, politikai és gazdasági átalakulások mennek végbe. Ezt a mélyreható átalakulást súlyos nehézségek, a társadalom életét megrendítő válságok kísérik. Ennek terhét a társadalom jelentős része veszteségeként, nemritkán gyötrelmes áldozatként kénytelen elszenvedni. Az átmenet korának áldozata a betegségtől, a magánytól, a létbizonytalanságtól, a megélhetési gondoktól, nemritkán a jogfosztottságtól, a hajléktalanságtól, a munkanélküliségtől és a kitaszítottságtól szenvedő sok-sok ember. A nyolcvanas évek végéig fenntartott szociális biztonság lebomlása akkor is aggasztó, ha indoklására vannak gazdasági és más érvek, hiszen fedezetét nagyrészt csak hitelekből lehetett megteremteni, és sok tekintetben csak látszólagosnak bizonyult.

14. Hazánkban a legsúlyosabb problémák közé tartozik a növekvő szegénység, amit a nélkülözők számának rohamos növekedése jellemez. Egyre többeknek hiányzik megfelelő lakás, ruházódás, táplálék és az emberhez méltó élet többi feltétele. Az elszegényedés folyamata rohamosan halad előre: már a Világbank vizsgálata is megállapította, hogy 1989-ben 5% volt a szegények aránya az összlakossághoz képest, 1993-ra viszont ez a szám megötszöröződött. A KSH létminimum-számításait alapul véve az 1980-as években egymillió, 1992-ben kétfélmillió, 1995-ben már megközelít-

tően 3,5 millió embert élt a létminimum alatt.

15. A pártállami rendszerben létrejött alapvető szociális feszültségek nem csökkentek, sőt tovább növekedtek. A súlyos társadalmi egyenlőtlenségeket eredményező folyamatokat nem sikerült megállítani, sőt azok a piactudásra való átmenet során tovább mélyültek, és újabb formákat öltöttek, jelentősen növelve a szakadékot egy hirtelenül és aránytalanul meggazdagodott szűk réteg és a megélhetési nehézségeivel egyre inkább küszködő nép között. A világszerte tapasztalható irányzat ma már hazánkban is érvényesül: a gazdagok egyre gazdagabbak, a szegények pedig egyre szegényebbek lesznek. 1995-ben a gazdagok és a szegények élethelyzete közötti különbség már nagyobb volt, mint a nyugati-európai országok átlagában, bár a legkisebb a kelet-európai országok között.

16. Különösen válságos helyzetet idéz elő átalakulóban lévő társadalmunkban az, hogy a szociális ellátórendszerek és a társadalombiztosítás átalakítására a gazdasági visszaeséssel, az elosztásra kerülő források nagy mértékű csökkenésével egy időben kerül sor. A pártállami időszakban meglévő szociális védőháló mára elveszítette hatékonyságát. A megváltozott társadalmi-gazdasági viszonyoknak megfelelő új rendszerű szociális gondoskodás pedig még csak részben működik, és több vonatkozásban még ki sem alakult.

Kiemelkedő problémát jelent az elmondottakon belül az, hogy a tartósan munkanélküliek, a jövedelemptóló támogatásban részesülők, és a már abból is kiesettek szociális segélyezése, a számukra szükséges szolgáltatásokkal történő ellátása még ma is csak töredékrészen megoldott.

17. Az államháztartás átalakítása a gazdagabb nyugati-európai országok tapasztalata szerint is elkerülhetetlen. Nálunk a közkiadások csökkentése és a szerkezeti változtatás összerosóódik. Az előbbi gyakran nem kísérik átgondolt szerkezeti reformok, illetve azok sokáig elhúzódnak. A megszorítások hatása viszont azonnal érzékelhető, az emberek életkörülményei nehezebbek, miközben nem látszik világosan, mi volt a célja a meghozott áldozatoknak.

18. Az átalakulás során néhány társadalmi csoport többszörösen hátrányos s ezért különösen veszélyeztetett helyzetbe került. Az elszegényedés egyik legfőbb okát a növekvő munkanélküliségben kell keresnünk. Ennek nagyságáról eltérőek ugyan a becslések, de a munkanélküliek száma az aktív korú lakosságának mintegy 10%-át teszi ki a nyugati-európai átlaghoz hasonlóan. A piactudásra való átmenet együtt jár a „kapun belüli” munkanélküliség korábbi gyakorlatának megszüntetésével, a munkahelyek és a termelés racionálisabb megszervezésével. A modernizálással egyetemben között az is elkerülhetetlenül együtt jár, hogy számos munkahely megszűnik, vagy úgy alakul át, hogy a korábbiól eltérő, többnyire magasabb képzettséget kíván, ennek elsajátítására pedig sokan képtelenek. Elfogadhatatlan azonban, ha mindezt csupán gazdasági kérdésként kezelik.

A leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. 1994-ben a 19 év alatti fiataloknak 45%-a élt olyan háztartásban, amelyben az egy főre jutó jövedelem alacsonyabb volt a létminimumnál. A szegények közé kerülés kockázata erősen növekszik az eltartott gyermekek számával. A gyermekvállalás elszegényítő hatásai az utóbbi években erősödtek a gazdasági és szociális helyzet romlásával, de számos – a gyermekkel vállaló családokat sújtó – kormányzati intézkedés következtében is. Nem fogadható el az a gyakorlat, hogy több gyermek vállalása különleges hősiességet követeljen, és szükségképpen szegénységbe taszítson. A családi pótlék reálértéke az utóbbi években jelentősen csökkent, ugyanakkor pedig megszűnt a gyermekek után járó jónéhány kedvezmény.

Az ország jövőjének egyik legszilárdabb alapját alkotják azok a családok, amelyek nemcsak a gyermekek világra hozását vállalják, hanem fölnevelésüket is: a jó családi környezet nemcsak a boldog gyermekkor biztosítója, s így a megszülető gyermekeknek adható legnagyobb ajándék, hanem a társadalom számára hasznos és értékes állampolgárok nevelésének leghatékonyabb háttere.

A művi vetélést nagy arányban szociális indokok alapján kérik. A súlyos, sokak számára kétségbeesítő szociális helyzet is felelős azért, hogy a művi vetélések száma 1995-ben 77 ezer körül mozgott. Elsősorban a 20-29 éves, három vagy több gyermekes anyák körében nőtt a terhességmegszakítások száma, ami nyilvánvaló következménye az 1995 tavaszán meghozott intézkedéseknek, hiszen ezek számos korábbi szociálpolitikai kedvezményt szüntettek meg úgy, hogy a társadalomnak nem volt módja felkészülni az új helyzetre. Pedig a gyermeket vállaló szülő alanyi jogot formálhat fokozott szociális támogatásra, anyagi és erkölcsi támogatásra úgy, hogy minden születendő és megszületett gyermek esélyegyenlősége biztosított legyen.

Az utóbbi években jelentősen romlott a nyugdíjból élő idős korosztály helyzete. A nyugdíjak reálértéke a fizetések értékcsökkenésénél is nagyobb mértékben zsugorodik össze. Az egy nyugdíjasra jutó nyugdíj reálértéke az elmúlt öt év alatt 23%-kal csökkent. Az infláció, azon belül is a gyógyszerárak rohamos emelkedése a beteg és az idős embereket sújtja legerősebben. Nem hunyhatunk szemet az előtt a fájdalmas tény előtt, hogy azok a nemzedékek, akik átérték a háború s az azt követő évek szenvedéseit, akik évtizedeket töltöttek el becsületos munká-

ban, most, életük utolsó szakaszában egyre súlyosabb anyagi gondokkal kénytelenek szembenézni. Az idős kor terhe mellett rájuk nehezedik a magukra maradt dottság, a kilátástalanság, a fölöslegesség tudata: úgy érzik – s ezt a közvélemény és a sajtó is nemegyszer sugallja –, hogy ők csak terhére vannak a többieknek. Sokuknak pedig nemcsak megkeseredik, hanem meg is rövidül az élete, mert képtelenek gondoskodni megélhetésükről, anyagi ellátásukról. A nyugdíjasok száma ma már megközelíti a hárommillió főt, és ez a szám a következő években folyamatosan növekedni fog. Növeli a gondot az egész népesség elöregedése is, ami egyre nagyobb anyagi terhet ró a társadalomra.

Kisebbségi politikánk nemzetközi összehasonlításban is megállja a helyét, nem hallgathatjuk azonban el, hogy például a társadalom roma népességének nagyságrendekkel kisebbek az esélyei az emberhez méltó élethez, mint a társadalom egyéb csoportjainak. Illusztrációként csak egyetlen, 1995-ös adatot említünk: az aktív korú, nem roma lakosság 10,6%-a munkanélküli, az aktív korú romáknak viszont 45,5%-a. Az elkövetkező időszakban fokozottabb figyelmet kell szentelnie a társadalomnak a kisebbségek problémáira. Ma még nemigen tulajdonítunk fontosságot az országban tartózkodó menekültek és menedékesek jelenlétének, holott számuk várható növekedése nyomán ezzel előbb-utóbb mindenképpen szembe kell néznünk.

Rohamosan nő a hajléktalanok száma, ezzel együtt szaporodnak a velük kapcsolatos tennivalók is: jelenleg kb. 30-40 ezer ember él megfelelő otthon nélkül; de erről még pontos adatokkal sem rendelkezőnk.

A lakosság létszáma és egészségi állapota

19. A népességnek először 1981-ben észlelt fogyása napjainkban is folytatódik: a lakosság 15 éve gyorsuló ütemben, csaknem félmillióval fogyott. A csökkenés ezen belül 1990-től mintegy 160 ezer fő volt. A születések aránya 1995-ben alig volt nagyobb tizenegy ezreléknél, s csak némileg lett kisebb a halandóság. Az átlagos életkor növekedése 1982-ben megtorpant, és azóta folyamatosan csökken. A születéskor várható élettartam is csökken, különösen a férfiak esetében (jelenleg 64,8 év; Ausztriában viszont 72,9 év); európai összehasonlításban itt is a legutolsó helyet foglaljuk el. A felnőtt férfiak halandósága a körülbelül hatvan évvel ezelőtti szintre emelkedett. A halálzási arány tekintetében Magyarország Európában az utolsó között van, utána csupán Oroszország, más szovjet utódállamok és Románia következnek.

E fájdalmas helyzetet tovább rontják a társadalombiztosítás krónikus zavarai, a nyugdíjkorhatárnak a csökkenő átlagos életkor határának a közelébe való feleltelése, az egészségügyi ellátás romlása. A népesség fogyásában az alacsony élveszületési arány további csökkenése, az idősebb korosztályok magas halálzási aránya és a középkorúak körében is növekvő halálzási arányok játszanak fő szerepet. A demográfiai helyzet romlása napjainkra valóban nemzeti létünk katasztrófájával fenyeget.

20. Veszedelemesen romlik a lakosság egészségi állapota, részben a külső körülmények miatt, részben azonban egészségtelen, nem ritkán kényszerűen önkiszákmányoló, vagy éppen önpusztító életmódunk következtében. A kilencvenes években a pszichiátriai betegségek közül a legdrámaiban a depresszióban

megbetegedettek száma növekedett. A szív- és érrendszeri, továbbá a daganatos betegségek száma Magyarországon igen magas. A tbc világszerte újra felütötte a fejét, de Magyarországon különösen terjed. Okai közismertek: egészségtelen, hiányos táplálkozás, rossz higiénés körülmények, a testkultúra teljes vagy nagyfokú hiánya. Sokan itallal, dohányzással teszik tönkre egészségüket. Az alkoholtartalmú italok száma a kilencvenes években megduplázódott: a felnőtt lakosság 10-12%-a, mintegy nyolcszáz ezer ember tekinthető alkoholistának. Egyre jobban terjed a drogok fogyasztása is, elsősorban az ifjúság körében. Tartós és igen aggasztó jelenség az öngyilkosság, ami a lelki egészség súlyos károsodását is jelzi. A nyolcvanas évek elején Magyarországon változatlanul messze a legrosszabb helyen áll a tekintetben az egész világon (45 százalékre). A nyolcvanas évek második felétől az öngyilkosságok száma csökkent (1995-ben már csak 34,3 százalékre), de még így is a legmagasabb a világon.

Nem rajzolódik ki pénzügyi forrásokkal megfelelően alátámasztott népesedéspolitika, nincs a gazdaság- és társadalompolitikával összehangolt családközpontú, körültekintően reális kormányzati koncepció, sőt még az alapul szolgáló jóvőkép is hiányzik.

A közbiztonság romlása

21. A közérkölcök romlásának leglátványosabb és legsajnálatosabb jele a közbiztonság nagyarányú romlása; ezt a tényt még aggasztóbbá teszi az, hogy az elkövetett bűncselekmények súlyossága, erőszakos jellege is növekedett, mégpedig az elmúlt hat évben gyorsuló ütemben. Az ismertté vált bűncselekmények száma 1985-ben 166 ezer, 1989-ben 225 ezer, 1995-ben pedig 502 ezer volt, vagyis az elmúlt tíz esztendőben háromszorosára növekedett, az elmúlt öt évben megduplázódott a bűnözés. Növekvő méreteket ölt a kábítószer fogyasztása s az ehhez kapcsolódó bűnözés. Mind kihívásban s hivalkodásban, immár az ország jóhírére fenyegetően jelent meg a tömeges prostitúció. A közrend fenntartására hivatott intézmények minden erőfeszítésük ellenére is elégtelenek a feladatok ellátására, annál kevésbé, mert a megromlott társadalmi erkölcsök és a felbomlott értékrend helyreállítása nem egyszerűen rendészeti feladat.

A lakosság nagyobbik részét kitevő törvénytisztelő polgároknak így egyre több és egyre nagyobb fenyegetettséget kell elviselniük, hiszen sem önmaguk, sem hozzátartozóik testi és vagyoni épességét nem tudhatják biztonságban. A félelem légköre tartósan rontja mindnyá-

(Folytatás a 4. oldalon)

OLVASTUK HALLOTTUK HOZZÁSZÓLUNK

Modernizációt, de nem minden áron! címen jelent meg a Magyar Nemzet január 4-iki számában Botos Máté cikke. Ebből idézzük:

„Polgárosodó Magyarország helyett egy proletarizálódó-kispolgárisodó Magyarországgá lettünk. Ámde míg a Kádár-korszakban Kelet-Európa nyugati csücske voltunk, ma Nyugat-Európa keleti csücskévé degradálódunk – jobban mondva, azzá szeretnénk válni. Bizonyára jobb lesz, mint az a terméketlen bizonytalanság, amiben régi-önk remeg” majd így folytatja: „A liberális modernizáció és a szociális átalakítás hívei egyaránt a francia forradalom örökösei. Zsigereikben hordozzák a tradicionális elitel, a katolicizmussal, a polgári nemzetudattal szembeni ellenszenvüket. Ez határozza meg őket. Családi, kulturális hagyományaik, ideológiák táplálta előítéleteik arra indítják őket, hogy együtt lépjenek fel a feudális eredetű múlt maradványai ellen. Alapelv számukra, hogy nem lehet racionális alapon újjászervezni a társadalmat, csak a a múltat végképp eltörölték. Ezt az ellenszenv táplálta fellépéstők modernizációnak nevezik és egy furcsa logikának köszönhetően oda nyilatkoznak, hogy aki elutasítja őket, az a modernizáció ellen van.”

Reflexió: A szerző találatlanul mutat rá a modernség hamis értelmezésére. Nézetünk szerint az igazi modernség nem jeleníti a hagyományok teljes eltörlését, hanem az erkölcsi és kulturális értékek tovább hagyományozása képezheti csak azt a szilárd alapot, amire az értékes jövő épülhet. Az egyház ilyen szempontból mindig is modern volt és marad, hiszen az „Isten mindig fiatal”.

A Magyar Nemzetben olvastuk Kovács Judit cikkét „Pénzzel mérhető életek” címmel, melyben szellemesen rámutat arra, hogy a könyörtelen gazdasági indíttatású létért való küzdelem mennyire káros az egészségre, hiszen bizalmatlanságot szít az emberek között, pedig bizalom nélkül nem lehet élni.

Adatokat is közöl: az USA-ban nyolcszor annyi az infarktus, mint Japánban és ennek nem etnikai, hanem kulturális okai vannak, mivel az USA-ban élő japánok korszorúerei ugyanúgy károsodnak mint a többi amerikaié. Japánban viszont él az ősi hagyomány, melynek egyik jellemző megnyilvánulása az udvariasság, az egymás iránti tiszteltet és bizalom.

Reflexió: Nem kell ehhez japánnak lenni, hanem csak vissza kell térni hitünkhöz és a keresztény erkölcsi selfogáshoz, hogy a szeretet parancsa alapján mi is megtanuljuk egymást tisztelni, szeretni és a bizalom légkörében élni. Akkor nálunk is jobb egészségnek és közérzetnek örvevdhetnének az emberek.

N. S.

SÍK SÁNDOR

Hiszek

Hallják meg hívők és hitetlenek
Élet-halálra szóló eskümet!
A szív bősége zúg fel ajkamon,
Az kényszerít a Krisztust vallanom.
Hallják meg rokkant, vén aposztaták
S a vétekekben vajdó új-világ,
A forradalom, a vak Leviáthán,
És hallja meg a settenkedő Sátán:
Isten nevében vallomást teszek:
Hiszek.

Hiszek, és hitem súlyos és kemény.
Nem tünde tan, nem pillevélemény.
Nincs benne így-úgy, bárcsak és talán
Igen és nem, kereken, magyarán.
Semmi csúrés és semmi csavarás,
Inyeskedés és köntörfalazás:
Hiszem és vallo, szeretem és élem,
Amit az Egyház hinni ad elébem.
Ebben a hitben élek és halok:
Katolikus vagyok.

Hiszek egy Istent, ki három személy,
Az élő Istent, aki bennem él,
S akiben élek, mozgok és vagyok,
kinek tenyerém megismerhetem.
Akiem rám is éber gondja van,
És cselekszik bennem és általam.
Aki mozdítja minden mozdulásom,
S én jóban-rosszban boldogan imádom
Intéző édes mély akaratát.
Hiszek Istenben, hiszem az Atyát.

Égnek és földnek testté vált frigyét:
Hiszem a Krisztust, hiszem az Igét.
Akit az Atya örök óta szül,
És akiben szépséggé lesz a zúr.
Kinek emberré tetszett válnia,
Hogy Isten legyen az ember fia.
Ki hogy minden nap eljöhessen
hozzánk,

Ízlelnünk adta a rejtelmes Ostyát.
Benne az élet és benne az út.
Hiszek Istenben, hiszem a Fiút.

Hiszem a Krisztus gyújtotta tüzet:
A Szellemet, aki a Szeretet.
Aki Szent Péter ajakán rivall,
Hegyecket bont, szíveket, áthidal,
És hét csatornán csorgatja beléd
Az élesztő kegyelem kútféjét.
Ki tüzet gyújt az embergondolatnak,
Kiből fölébe, nőhetsz tenmagadnak,
És mosolyoghatsz, alkothatsz,
ölelhatsz.
Hiszek Istenben, hiszem a Szentleket.

Hiszek, és tudom, honnan a hitem.
Házamat én köszirtre építem.
Négy élőlény az erős alapok:
Ember, oroszlán, sas, tulok.
Hallottam a piacon szólni Pált,
Hallottam Ágostont és Ottokárt,
Látom a szirten Péter kulcsait,
S bennem a mélyben, hallom
döbbenettel:

Kimondhatatlan gerjedezésekkal.
A Szentlélek sóhajtozik.
Ó tudom kinek, ó tudom kinek:
Én az eleven Istennek hiszek.
Élő hitemmel vagyok én szabad.
Mankó helyett kötöttem szárnyakat.

Ami akad a földön emberi,
Gazdag szívem testvérem ismeri.
És ami túl az emberkörökön,
A végtelenség: ígért örököm.
És mikor út a boldogságos óra,
Hogy befogadjon koporsóm gubója:
Hitem gyertyája utolsót remeg.
És Istennek ajánlom lelkemet.

(1932)

(Folytatás a 3. oldalról)

junk közérzetét. A bűnözés okozta fenyegetettség hatására zárok és rácsok mögé rejtőzünk, és igyeckszünk hozzászokni ahhoz, hogy csak a belénk idegződött szorongást legyőzve léphetünk az utcára. Ez azonban nem hoz megoldást, csak a közösség további széteséséhez vezet.

A börtönök jelen formájukban nem képesek az elítéltek számára előkészíteni a szabadulásuk után kívánatos élethelyzetüket sem az elítéltek, hanem a társadalom szempontjából. Ha embertársainkat pusztán kirekesztjük a társadalomból, sajnos evvel többnyire megvonjuk tőlük az emberibb életnek még az esélyét is.

22. A bűnözés megfékezésének, a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésé-

nek, továbbá a vállalkozások föllendítésének súlyos akadály a korrupció, amely átszövi a gazdasági, a politikai, sőt a társadalmi élet különböző területeit. A visszaélések sok esetben nem is válnak láthatóvá, hiszen többszörösen rejtett formában történnek. Mégis nem egyszer kell tapasztalni, hogy közép és felső szinteken büntetlenül előfordulhatnak visszaélések, például szerződés-kötések, hitelek odaítélése, közpénzek szétosztása során, a döntéshozóknak anyagiakkal vagy egyéb előnyökkel történő befolyásolása révén. Amíg ezek megszüntetésére nem történnek elegendően hatékony intézkedések, addig aligha alakulhatnak ki igazságos társadalmi viszonyok.

Folytatjuk

KOLPING írásaiból

SZABADSÁG és BECSÜLET

„A szabadság és függetlenség felbecsülhetetlen értékek.” Kolping ezt a mondását többször és mélyebben is fejtegette:

„A szabadság és becsület a fiatal ember legfőbb értékei... aki kezét emel ezekre a javakra, az a fiatal férfi egész lényé ellen lép fel... és ferde, hamis irányba tereli jövőjét. Amit a fiatal férfinak tennie kell, azt tegye saját szabad döntése szerint... Kárt okoz természetének és sérti becsületét, ha valamire meggyőződése ellenére ráveszik, kényszerítik, valamilyen belehajszolják... Ahogyan elsorvad az őt megillető szabadság, ugyanolyan mértékben tettereje is elveszik.”

„Mindennek szabad döntés alapján kell történnie, ahogyan az a fiatal férfihez illik, és amihez rá is kell vezetni őt... Mindenkinek segítően, együttműködve és tevékenyen kell összefogni...” „Ez a szabadság azért szükséges, mert ez által fejlődik szabad önálló férfivé és polgárrá.”

A mai látszatdemokráciában, mely túlnyomórészt félelemből, tunyaságból és egyéni érdekekből meghunyászkodó, passzív alattvalókból áll, a mi egyesületeinkből kell kinevelődnie és megmutatkoznia annak az öntudatos, felelős és aktív polgárnak, aki nem tűri el a fölötte való gyámkodást, a helyette és megkérdése nélkül hozott döntéseket és intézkedéseket.

„Az elszigeteltséget, a csak önmagának való létezését az ember nem

tudja elviselni. Természetéből fakadóan legbelsőbb lényének megfelelően másokhoz kíván csatlakozni... ezzel együtt azonban saját korlátlan szabadságáról is le kell mondania.”

Az egyesülethez tehát az ember saját elhatározásából csatlakozik. Elkötelezi magát az egyesületi célok szerint egy mozgalomhoz. Mivel önként lépett be, megbecsülést igényel, nem tűri el, hogy egyetértése nélkül intézkedjenek felette. A szabadon csatlakozó tagok megbecsülése tehát abban nyilvánul meg, hogy nem döntenek szűk körben az egyesületi élet dolgaiban, hanem széles körű egyetértés alapján, amit más oldalról nézve a tagok személyes méltósága is megkíván és igényel.

A szabadság nyitottságot és nyílt beszédet is követel meg. Nem fogadhat el semmiféle „titkosításokat”! Megköveteli a problémák őszinte és nyílt megtárgyalását. A saját becsületét nagyra tartó ember kizárólag belső meggyőződése és személyes lelkiismerete alapján szól, dönt, cselekszik. Nem alázkodik meg, nem engedi, hogy érdekek és előnyök miatt csorbult személyes szabadsága és becsülete.

Megszívlelendő gondolatok ezek, hiszen Kolping atya eszméi akár a helyi egyesületi élet felvirágoztatásához, akár a szövetségi szintű együttműködés megalapozásához is nyújthatnak hasznos útmutatást.

Lang György

„Cselekedj mindig becsületes szándékkal, meglásd megsegít az Isten”

„A világot nem érti az, aki a kereszténységet nem érti”

ADOLF KOLPING

MEDITÁCIÓ

Uram,

Adj nekem derűt, amely másokat magával ragad.

Adj nekem szeretetet, a tiédhez hasonló, amely embertársaimat boldogítja.

Adj nekem igazságot, amely a világot felszabadítja.

Adj nekem erőt, hogy mások terhét viselhessem és hibáikért vezekelhessek saját, bátor áldozataimmal.

Adj nekem annyi időt, hogy abból ne csak neked és nekem, hanem másoknak is jusson.

Adj nekem erőt, hogy a gonoszságot meg tudjam bocsátani és jóval viszonzhassam.

Adj nekem szent vidámságot, amely minden napot felderít. Hadd dolgozhassam a te országodban, míg hazatérhetek hozzád, ó Istenem. *Leo Dormann*

Nádasdi Éva

Ima Úrfelmutatáskor

Uram, Uram, legyél áldott,
Teáltalad én is áldott:
áldott legyél, fényeskedjél,
éhezőnek étke legyél.

Uram, Uram, legyél áldott,
Teáltalad én is áldott:
én Istenem megáldással,
szomjazónak enyhet adjál.

Uram, hallgasd meg fohászom,
Hozzád, Hozzád menni vágyom,
napsütésben, kemény télben
Te legyél a menedékem.

Oly jó itt a késő őszenben,
felismerlek falevélben,
felismerlek az élőben,
felismersz az én időmben.

Kegyelmezz: ez végső álomom,
melyben benne ifjúságom,
benne minden rossz, s jó tetem,
hadd legyen, hogy érted tettem.

Mindig feléd próbálkoztam,
Uram, én jó, jó maradtam,
és tudom, hogy velem voltál,
s velem léssz a végső órán: *ámen.*

Elnökök Fóruma

1996 őszén lemondott körzeti elnöki tisztségéről Dr. Rajkai Gábor helyett választott meg a körzet közgyűlése világi elnökké. Az 1997-es év programjában a Körzeti Vezetőség beiktatta az Elnökök Fórumát és a Fiatalok Fórumát. Az elnökök találkozóját január 25-én megtartottuk, a fiatalok találkozója várhatóan március első hetének végén lesz.

Jogosan kérdezhetné bárki, vajon miért van szükség ezekre a találkozókra? Csupán azért, hogy jó közösség formálódjon a Kolping Családok között, hogy megismerjük egymás gondolatait, elképzeléseit, munkáját, gondjait, hogy ne csak elnök kollégákként, hanem barátokként is köszöntsük egymást.

Az Elnökök Fórumának felkért előadói voltak: Lang György, Szabó János országos gazdasági vezető és Tamóczi Lajos országos titkár.

Lang Gyuri bácsi a *Közösség és Kolping?* címmel tartott előadása nagy siker volt, felvillantott Kolping munkásságában a közösség *kialakítására, összetartására, formálására* néhány szempontot. Az előadás mindannyiunk nagy meglepetésére szolgált, amelyet még fokozott az előadó elhivatott szellemisége, személyes hitele is. *Ezúton köszönjük fáradozását.*

Ezek után Tamóczi Lajos országos titkár beszélt életútjáról, jelenlegi munkájáról, amelyből kitűnt egyházhoz, vallásához való egyértelmű kötődése, elképzeléseiben, megítélésében tükröződik az igényesség.

Szabó János országos gazdasági vezető minőségében vázolta azokat a feladatokat, amelyek gazdasági szempontból minden Kolping Család előtt állnak.

Felhívta a figyelmet az adóbevallás pontos kitöltésére, határidőkre és felajánlotta segítségét ilyen irányú gondjaink megoldásában. *Mindketőjüknek köszönjük a tájékoztatást.*

Ez volt a *nap első része*, amelyet ebéd követett, majd a délután első napirendi pontjaként Halászné Gambár Mária körzeti titkár az év programjairól és aktuális feladatokról beszélt.

A későbbiekben az elnököké volt a szó. Megjelöltük azokat a nagy témákat, amelyekről beszélünk, de természetesen mindenről szólhatott bárki közülünk. Megegyeztünk, hogy ha nézeteink, elveink, felfogásunk nem azonos egy-egy dolog megítélésében, akkor is csak az elveket ütköztetjük, mi magunk pedig nem sértődünk meg, nem haragszunk meg egymásra. Ilyen szellemben vetettük fel az Országos Vezetőségben történt lemondásokat, vizsgáltuk okait, latolgattuk a megoldási lehetőségeket.

Hosszú ideig beszéltünk az alsópáhoki közgyűlésről, annak előkészítettségéről, jogszerű lebonyolításáról. Szó volt az ezzel szoros kapcsolatban lévő „ifjúság” kérdéséről. Mindenki elmondta a véleményét, és mindenki megegyezett abban, hogy nagy szükség van a Kolping Mozgalomban ifjúságra, de az *egységes ifjúságra*. A közgyűlés döntésének jogszerűségét ebből szempontból többen vitattuk.

Szó volt az egyik Kolping Család előterjesztéséről, mely szerint a vezetőség tagjainál kívánatos lenne a politikailag tiszta múlt.

Sok más téma is előkerült, gondolatok, ötletek, elképzelések.

Tehát beszélgettünk, vitatkoztunk, együtt voltunk, jól éreztük magunkat. Úgy döntöttünk, hogy az ilyen jó hangulatú, baráti összejövetelekre a továbbiakban is szükség van. Ajánljuk másoknak is ezt a formát, amely kötetlensége ellenére is közelebb visz egymáshoz.

A FIATALOK FÓRUMÁRÓL

Az Országos Közgyűlést megelőző időszakban is és utána is úgy tapasztaltam, mintha a Magyar Kolping Mozgalomnak két ifjúsága lenne. Az egyik támogatásban részesül és hivatalosan képvisel(tet)i magát, itthon és a külföldi összejöveteleken. Az ifjúság másik része a Kolping Családokon belül, azokkal egységben dolgozik. Azt a tényt, hogy ez valóság, azt hiszem nem kell bizonyítani, erről bárki meggyőződhet. Nem kell nagy tapasztalat ahhoz, hogy megállapítsam: ez így

nincs rendjén, ebből előbb vagy utóbb feszültség vagy törés lesz, ugyanis ez a másik fiatalság is létrehozhat egy szervezetet, ők is kérhetnek támogatást a Szövetségtől, ők is csinálhatnak programokat stb.

Hitem szerint a Magyar Kolping Szövetségnek *egységes ifjúságra* van szüksége.

Ez a magyarázata annak, hogy javaslatomra az Északi Körzet vezetősége úgy döntött, hogy összehívja a körzeti Fiatalok Fórumát beszélgetésre, nézetkülönbségek, elvek tisztázására. Arra, hogy ha lehet, akkor a fiatalok által kialakított *egységes* elvek alapján szerveződjön az egységes ifjúság. Ezért kérjük a körzet Kolping Családjainak minden fiatalját, hogy jöjjenek el személyesen erre a fórumra, hogy ott beszélgetni (nem dönteni!) tudjunk, tudjanak saját elképzeléseikről, közös jövőnkéről.

Kucsák Béla
körzeti világi elnök

AMIKOR ISTEN

*elbocsát Téged
teremtő kezéből,
így szól hozzád:*

Rád bízok minden embert... külön, kivétel nélkül mindenkit. Segíts rajtuk, adj nekik enni, adj nekik ruhát, mindenkire vigyázz úgy, mint magadra. Ne hagyd a sötétségbe elmerülni, amit szerzel, amit elérsz, amit tudsz, amit átélsz, oszd meg!

Az egész világ a tiéd!

De amiből másnak nem adsz, legyen bár az arany, iszappá válik... legyen öröm: szomorúsággá változik... legyen áldás: átokká válik. Most elbocsátlak mint mindenkit: felelős vagy minden emberért, aki veled él, és el kell számolnod minden fillérrel, amit magadra költesz, minden örömmel, amit magadba zártál és minden boldog pillanattal, amit magadnak tartottál meg.

Most menj és élj!

A világ a tiéd!

(Ismeretlen szerző nyomán)

Új mozgalom, a lelki adoptálás

– Érdekes esemény helyszíne volt december 8-án a Gellérthegyi Sziklakápolna. *Mi is történt ott, akkor?* – kérdeztük Koncz Évát, a Lelki Adoptálás mozgalom egyik terjesztőjét.

– A délután 5 órai szent mise keretén ünnepélyes fogadalmat tettek a lelki adoptálók. A lelki adoptálás olyan felajánlás, melyet a fogadalomtevők 9 hónapon keresztül – a fogantatástól a születésig – teljesítenek, egy megfogant, de még meg nem született gyermek érdekében, akit a halál veszélye fenyeget. Most 35-en tették le a fogadalmat. A regisztrált fogadalomtevők száma hazánkban több mint kétezer.

– *Honnan származik ez a mozgalom?*

– A fatimai jelenésekkel kapcsolatban egy ottani imacsoport kezdett el imádkozni a megfogant magzatok életéért. Ez az imádság aztán eljutott Angliába, ahol központ alakult az ima terjesztésére. Tíz évvel ezelőtt pedig Lengyelországban a pálosok varsói templomában egy kis közösség tett fogadalmat. A mozgalom 4-5 éve indult rohamos fejlődésnek, alkalmanként több ezer ember tesz felajánlást.

– *Miből áll maga a felajánlás?*

– Három részből áll. Az első az úgynevezett napi ima, amelyben a fogadalomtevő a lelkébe fogadott, halállal fenyegetett magzat életéért könyörög és azért, hogy szüleinek legyen szeretete és bátorsága ahhoz, hogy meghagyják az életét. A napi imán kívül el kell mondani egy tized rózsafüzért, a felajánlás harmadik része pedig önkéntes vállalás, segítségnyújtás.

– *Mi volt az első jelentős esemény a mozgalom magyarországi életében?*

– 1996. március 25-én csatlakoztak nagyobb létszámban az imához. Ez azért volt különösen felemelő, mert ehhez az időponthoz kilenc hónapra van karácsony.

– *Önt mi indította arra, hogy ebben a mozgalomban részt vegyen?*

– Egy nagyon személyes élmény: valami hasonló imát én már éveken ezelőtt végeztem. 1991-ben jelölt voltam a szalézi rendben és egyik ismerősömtől hallottam egy kezdeményezésről, aminek lényege, hogy az abortált gyermekeket kereszteljük meg. Számomra ez az ötlet nem volt vonzó, nem volt elég személyes, de a gondolat benne maradt a tudatomban. Ekkor történt, hogy születésnapomon a rendben senkinek nem jutott eszébe, hogy köszöntsön. Ugy éreztem, mintha az Úr azt mondta volna nekem, vállald el ezt értem. Majd én megajándékoztam.

1994. augusztus 6-án gyalogos zarándokútra indultam Czestochowába. Ezen a zarándokúton hallottam először a lelki adoptálásról. Ez volt számomra az a pillanat, amikor azt éreztem, megkaptam az Isten által ígért nagy ajándékot.

– *Hogyan kapcsolódik egymáshoz ez a mozgalom és az Alfa Szövetség?*

– Az alfa Szövetség azért alakult, hogy segítsen azoknak az anyáknak, akik válságos állapotba kerültek terhességük miatt és nem tudják vállalni gyermeküket. Mi úgy érezzük, hogy az imánkkal ugyanezt a célt szolgáljuk.

– *A nem vallásos emberek hogyan kapcsolódhatnak be a mozgalomba?*

– Az Alfa Szövetségnek van ilyen kezdeményezése, lévén, hogy ők nem vallásos szervezetként működnek. A lelki ráhangoláshoz Olgay György összeállított egy irodalmi szöveggyűjteményt, ami ehhez kiinduló pont lehet, segíteni pedig mindenki segíthet.

– *Ajánljon valamit befejezésül ebből a szöveggyűjteményből.*

– „Egy orvosprofesszor megkérdezte hallgatóit, mit tennének a következő esetben: az apa vérbajos, az anya tüdővérszben szenved. Már négy gyermekük született. Az első vak, a második meghalt, a harmadik süketnéma, a negyedik tbc-s. Az anya állapotos, az ötödik gyermekét várja. Ebben az esetben javallánk-e a magzatelhajtást?” A legtöbb hallgató abortuszt javasol, erre a professzor így szól: „Gratulálok uraim és hölgyeim! Tudják, hogy döntésükkel éppen Beethovent ölték volna meg?”

Kolping Családok figyelmébe ajánljuk:

Ha csak távoli imáinkkal is, de minden Kolping Család tag részére javasolható, hogy támogassa a kezdeményezést, hogy ne csak a jövő Beethovenjei, de a jövő Adolf Kolpingjai is megszülessenek.

Bíró László püspök úr kinevezése

Dr. Seregély István érsek úr a Magyar Kolping Szövetség fővédnöke kinevezte, Bíró László Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmezei segédpüspök urat, a Központi Papnevelő Intézet igazgatóját, hogy sokoldalú elfoglaltságára tekintettel képviselje őt, fővédnöki tisztségében a Magyar Kolping Szövetség felé.

Bíró László püspök úr kinevezéséhez szívből gratulálunk, és kívánjuk, hogy sokoldalú lelkipásztori tapasztalatát, különösen a családpasztorizáció területén kamatoztassa a Magyar Kolping Mozgalom javára.

ADOLF KOLPING A CSALÁDRÓL

„Az emberiség gyökere a család”

„Az Úristen a 4. parancsolatot – a család törvényét – minden emberi, társadalmi törvény fölé helyezte, mert megtartásától, tiszteletétől függ az emberiség boldogulása, jó-módja, Istentől áldott élete. Ezekon felül ez az egyetlen biztosítéka annak, hogy az ember a többi parancsolatot is szentnek tartsa.”

„A család lelke a szeretet”

„Aki családját boldoggá akarja tenni, annak tudnia kell, hogy mi az Isten terve és mi a célja a családdal.”

„Ha visszanyerhetné eredeti rendeltetését, méltóságát a család, biztosan megint lennének tisztességes emberek, akikkel nagy dolgokat lehetne végezni.”

„Tisztességes polgárok, csak becsületes, jóra való családi környezetben nevelődhetnek.”

„A család sorsa – rövid vagy hosszú távon – az ország sorsával egyenlő.”

CIVIL KEREKASZTAL

Jelentős állomásához érkezett a Civil Kerekasztal 1997. február 1-én, amikor a parlament kongresszusi termében megrendezhették a civil egyesületek és szövetségek országos gyűlését. A konferencia két fő témája az ún. „1%-os törvény” és a nonprofit törvény tervezete volt.

Dr. Havas Miklós a Civil Kerekasztal soros elnöke megnyitójában hangsúlyozta a társadalmi együttműködés szükségességét, valamint a párbeszédet a pártokkal és kormányzattal.

Ezután *Dr. Gál Zoltán*, az Országgyűlés elnöke köszöntötte a megjelenteket. Első mondatában felhívta a figyelmet arra, hogy nem szeretne abba a hibába esni, hogy előre belemegy a témába, és összefoglalja, majd húsz percen át ecsetelte, hogyan kell a témához közeledni, és hogyan kell a kormány intézkedéseit értelmezni.

Dr. Kemény László politológus, aki a Civil Kerekasztal megbízásából vitaindító előadást tartott, örömmel időközölte hogy a legfontosabbakat együttműködés, párbeszéd) már megteremtették a különböző szervezetek, és elérkeztek ahhoz a ponthoz, amelynél a működés feltételeit kell megteremteni.

Ez három területen szükséges. Az első a jogi, politikai feltétel. Erre az alkotmány szolgál, amelyik egyik feladata a demokrácia „kétlábára” állítása, vagyis a képviselői demokrácia mellett teret adjon a társadalmi szervezetekre épülő részvételi demokráciának is.

A második terület az infrastrukturális feltételek, amelyek sajnos ma, Magyarországon még nincsenek meg.

A harmadik nélkülözhetetlen pont a gazdálkodási feltételek megteremtése. Itt több probléma is jelentkezik. Az anyagi források egyre szűkülnek. Tavaly 37 milliárd forint került a társadalmi szervezetekhez, és ennek 90%-át a társadalmi szervezetek 10%-a kapta meg, és a maradék 10% anyagi támogatáson osztozott a szervezetek 90%-a! (Hogy a társadalmi szervezetek „ilyen” jelentős támogatásban részesülő kisebbik hányada melyik párthoz áll közel, azt az előadó a hallgatóság fantáziájára bízta.)

Az 1%-os törvényt állatorvosi lóhoz hasonlított, melynek minden

hibája megvan! El kell felejteni az egészet. A nonprofit törvénynek nem akadályozni kellene a társadalmi szervezetek működését, hanem segíteni. Mára ezek a szervezetek eljutottak az öngazdálathoz, képesek az önkormányzatra, és ezt nem az APEH-nek kellene intéznie, hanem erre a feladatra külön létrehozott civil szerveknek.

Az egyes szervezetek késő délutánig mondhatták el véleményüket, tapasztalataikat öt-öt percben. A több száz jelenlevő – működési területük színes palettáját felvonultatva – szervezet képviselői szinte egyhangúlag utasították el mind a nonprofit törvény tervezetét, mind pedig az „1%-os törvényt”.

Benkő Ágota, a Nagycsaládok Országos Egyesületének elnöke hangsúlyozta, hogy a civil szervezetek támogatása rendre alulmarad a pártok támogatásának. Az állam nem vonulhat ki a támogatásból, és az 1% csak kiegészítő támogatás lehet, ha egyáltalán megmarad.

Vadász János, a Szakszervezetek Egyesületének Fóruma képviselője állítása szerint azért késik a szociális törvény, a múzeumi törvény, a könyvtári törvény, a kulturális törvény már több mint fél éve, mert a nonprofit törvény megszületését várják, hogy azáltal minél többet át tudjon terhelni a kormány a civil szervezetekre. Le kell számolni azzal az illúzióval, hogy olyan országban élünk ahol a civil szervezetek önfenntartókká tudnak válni. Sífkraszállt a diszkrimináció ellen is, amely az 1%-os törvényben az egyes szervezetek között mutatkozik.

(Javasolta, hogy kerüljön bele az állásfoglalásba, hogy a Szakszervezetek is legyenek jogosultak az 1% gyűjtésére, s miután a jelenlevők ezt egyöntetűen leszavazták, elhagyta az üléstermet.)

Bauer Tamás SZDSZ képviselő, aki az 1%-os törvény egyik alkotója, védelmébe vette a törvényt. Meg kell szüntetni azt az állapotot, hogy egyszerű a keresztények és a MUK támogatása legyen erősebb, máskor meg az Úttörőszövetségé és a MUOSZ-é. A polgárok 1% erejéig beleszólhatnak a személyi jövedelemadójukba. Igenis

a társadalmi szervezeteknek versenyezniük kell a polgárok pénzéért. Hozzászólását nem tapsolták meg, felzúdulás, és fújolás hangzott. Beszédét a következő hozzászóló „pártsoviniszta” jelzővel illette.

Délután már csak a házigazda (Dr. Gál Zoltán) kihűlt helyének címezheték kérdéseiket, javaslataikat a felszólalók, mert a déli rövid szünetben eltávozott.

Szinte minden felszólaló említette és egyetértett abban, hogy a nonprofit törvény sok ezer civil szerveződéssel 1-2 hónapon belüli megszűnéséhez vezet, illetve az 1%-os törvény a társadalmat ezen szervezetek ellen hangolja. (Már most vannak olyan helyek, ahol 8-10 „kopogtató cédulát” talál a lakó a levelesládájában, melyben az SZJA 1%-áért könyörögnek. A lakónak nincs információja, nem tudja megkülönböztetni a fantom társadalmi szervezeteket, nincs ideje megismerni közel negyvenötezer társadalmi szervezet tevékenységét, ellenőrizhetetlen a felajánlások útja, és vissza lehet élni a támogatási statisztikával.)

Ha valaki rossz helyre „utalja” az SZJA 1%-át akkor az ugyanúgy bekerül az államkasszába, és „elveszik” a civil szervezet számára, mintha nem rendelkezett volna. A kb. négy milliárd forint összeget (ennyit tesz ki, ha minden adófizető rendelkezik az SZJA-nak 1%-ával) úgy elaprózzák, hogy az kérdéses, milyen támogatást nyújt az egyes szervezeteknek. (Sokan vannak, akiknek egy újsághirdetésre sem telik belőle.)

A nonprofit törvény szinte teljesíthetetlen feltételei közé tartozik az is, hogy csak a bevétele 10%-ig folytathat gazdasági tevékenységet a megélhetéséért egy civil szervezet, valamint az 1997-től az egyesületek választott tisztségviselőik után – legalább a minimálbérnek megfelelő összeg után – TB járulékot kötelesek fizetni.

A konferencia – sok elhangzott – kiegészítéssel elfogadta azt az állásfoglalást, melyet a törvényhozóknak továbbítanak, és remélhetőleg majd a közvélemény is széles körben megismer.

A forró hangulatú ülésre rányomta bélyegét a társadalmi szervezetek egysége, egyetértése és remélhetőleg ennek nemcsak folytatása, de eredménye is lesz!

Tarnóczy Lajos

Mint tizedik éve gyakorló lelképásztor igyekszem az utat, utakat megtalálni az ifjú emberek szívéhez, miképpen lehetne az Isten misztériumát mind közelebb hozni az ún. hátrányos helyzetű fiatalokhoz. (Manapság „hála a liberális gazdaságpolitikának” a fél ország hátrányos helyzetű.)

Úgy is fogalmazhatunk, hogy túl az ideológiai materializmuson, egy totálisan ateista, csak a praktikusságot és minél nagyobb pénzt megszerzeni akaró világban felnövekvő, önmagát sem sokra becsülő nemzedék, amelyik a felnőttek világát szemlélve, annak időnként vadkapitalista világát látva sok jóra nem számíthat.

Mindezen tényeket megtapasztalva az ifjúság fejlett kritikai érzéssel megáldva kapásból elutasít minden tekintélyt és elmerül a „központilag vezényelt médiarelativizmus butító és lealacsonyító, a legalantasabb ösztönökre építő, azt eltérbe állító erőszak és szex „kultúrájában” és így válik a hatalom kezelhető, arcnélküli személyiségét, hazafiságát, vallását vesztő „masszájává”.

Ez az az alaphelyzet, mely nagyon fájdalmas és lehet, hogy sokak számára borúlátó kép, de valóságos alaphelyzet, amellyel szemben a krisztusi szeretetkultúra alapköveit igyekszünk lerakni.

Mi is ez a krisztusi szeretet?

Mi ez a fogalom, amit annyian igyekeznek sárba taposni?

Nem pusztán érzelmi vagy racionális alapon beállított szükségszerűség, hanem az isteni kinyilatkoztatáson nyugvó, legátfogóbb szeretet, melyben Isten tudomásunkra hozza, hogy személy szerint akar bennünket, terve van velünk, személy szerint akarja üdvösségünket, mely itt és most kezdődik, ha együttműködünk az Ő kegyelmével, akkor egy örökkévalóságon át boldogít és részesít az Ő isteni jelenlétében.

Légy jó keresztény,... légy jó szakember,... légy jó családapa, családanya,... légy tisztességes állampolgár!

Micsoda feszültség, szinte robbanásszerű ellentét a fentebb vázolt két világnézet között. A feladat neni könnyű, de miért is lenne az, ha egyszer a világ a megtestesült Isten-fiát keresztre szegezte és látszat győzelmének mámorában tombolva a

Az istenmegismerés útjai és lehetőségei

Krisztus alapította Egyházat is minden korban keresztre feszítve akarja látni, és egy laza gesztussal úgy csinál, mintha nem lett volna Húsvét hajnala.

De a világnak ez a showmüsort szerű csatazaja sem tudja meg nem törtéنتé tenni a feltámadás tényét, mely valódi örömhír és megváltás az önmagában nyomorult, bűneitől szabadulni nem tudó emberiség számára.

Ez a valóban felszabadító hír a Szentlélek Isten irányításával az Anyaszentegyházon keresztül ott kopogtat minden ember ajtaján. Ezeknek a zárt vagy félig nyitott ajtóknak a megnyitása feladata minden katolikus iskolának, legyen az gimnázium, általános iskola, óvoda, vagy a mi esetünkben Kolping szakiskola, ahol kamasz, sokszor „lelkileg fésületlen”, a kor állandóan változó divatjainak hódoló ifjúságának kell felmutatnunk a hiteles Krisztusarcot, miközben kenyeret adó szakmát adunk a kezükbe.

Miként lehetséges ez? Csupán önmagunk erejében bízva, biztosan nem leszünk sikeresek! El kell lennünk isteni mesterünk felülmúlhatatlan pedagógiáját, magunkba kell szívni az Ő szentjeinek nagyszerű találékonyságát. Különösképpen A. Kolping atya ragyogó Isten- és emberszeretetét, az Ő komolyságon alapuló vidámságát. Sikerülhet ez nekünk?

Biztosan állíthatom, minden felengzősség nélkül, hogy igen. Már annyiszor megtapasztaltuk ezt az örömet, még ha nem is a teljesség értelmében, még ha csak töredékesen is, még ha csak csipetnyit is tudtunk megragadni belőle, de a közös együttlétek, ünnepek, a tanórák fáradságai, az elsőpénteki és az ünnepkörökhöz kapcsolódó szentmisék, melyeket a diákokból alakult énekar tesz ünnepélyesebbé és szolgálja a liturgiát, az Igazgató úr által rendezett színdarabok sikere, evangéliumi értéke és általuk a magunk és mások gazdagítása, egy „nagyszerűre sikeredett” munkadarab elkészülte feletti öröm, a Kolping-napok versenyei, játéka, az adventi vásárra kivitt termékek, majd a befolyt pénzből elkészült karácsonyi szeretetlakoma, melyből 250 gyermeknek bőséggel jutott.

Ez már a Mennysors? A sok boldog gyermekarcot látva azt mondom: igen. A Mennysors egy elővételezett parányi kis darabkája, amit a mindennek feletti Istentől kaptunk ajándékba, hogy ne keseredjünk el a nehézségeket tapasztalva, hanem még hatványozottabb erőfeszítéssel kövessük Őt, hogy mind több kegyelmi ajándékban részesedve, mindinkább vágyakozzunk az Ő országába, ahol Isten lesz minden, mindenben.

Fodor Balázs

a pétfürdői Kolping iskola prézese

Népdalaink

A Sóstón tartott Kolping Elnökök Konferenciájának résztvevői nagy kedvvel tanulták a most közreadott népdalokat. Így eleget téve többek kérésének, új sorozatot indítottunk, amelyben megpróbáljuk a dalok kottái mellett a népdalok történetét, származási helyét is közölni.

A Galga-vidék a nyugati palócság legdélibb területe. A Galga patak, amely a Cserhát hegységben ered, és Jászfényszaru határában torkollik a Zagyvába, az idők folyamán termékeny völgyet alakított ki, melynek neve: Galga mente. Az itt élő emberek gazdag népi kultúrával, hagyományokkal rendelkeznek. Az egykori paraszti világ képét még őrzi néhány ház, a népszokások és a még mai is élő népviselet. A vidék népművészei (énekesek, hímezők) messze földön híressé váltak, dalait, táncait neves kutatók gyűjtötték föl.

E táj falvainak összeépülése, a házasságok magukkal hozták egymás dalainak átvételét, és ezek variánsainak kialakulását. Ma főleg új stílusú népdalokat énekelnek, de felfedezhető a régi stílusjegy is.

A „Galga vize szép csendesen kanyarog...” kezdetű dal a parlandó dalok csoportjába tartozik. A „Sej, szombat este kinyittam az ablakot...” kezdetű szintén az új stílusú népdalok közé, ezen belül pedig a táncdallamokhoz tartozik, tehát tempósan énekeljük.

Mindkét dal a Galga menti községekben igen elterjedt, mi magunk a boldogi Kolping-táborban ismerkedtünk meg vele. *Fogadják szeretettel!*

Köles Ágota
Hativani Kolping Család

Sej, szombat este kinyittam az ablakot

Bata Jánosné sz. Fuhás Ilona
(1914. GALGAHEVIZ)

J. 80

1. Sej, szombat es - te ki - nyit - tam az ab - la - kot,
On - nan néz - tem a ra - gyo - gós csül - la - got,
A - hány csül - lag ra - gyo - gott fenn az é - gen,
Sej, any - nyi csök - től ma - rad - tam el a hé - ten.

2. Sej, szombat este jöttem én a világra,
Nem fürdetett engemet meg a bába,
Majd megfürdök én a Galga vizében,
Sej, nem is ülök csak a babám ölébe.

Galga vize szép csendesen kanyarog

Bankó Gáborné sz. Aszódi Erzsébet
(1928. HEVIZGYÖRK)

Parlando J. 56

1. Gal - ga vi - ze szép cse - nen - sen ka - nya - rog,
Sely - mes part - ján bar - na - kis lán - y an - da - log,
On - nan né - zi a - ro - ha - nó fé - nyes ha - bo - kat,
A - me - lyet a ta - va - szí szél haj - to - gat.

2. Galga partján kizöldült más a nyárfa,
Sárgarigó rászállt az ágrára,
Sárgarigó azt dalolja, sej szí fenyőll,
Sej, de boldog, aki egymást szereti.

MESTERFOGÁSOK

A fenti címmel egy új sorozatot szeretnénk indítani, amely remélhetőleg hasznára válik minden kedves olvasónak. Elsőként megkérdeztük N. Kovács Szilvia angolnyelv tanárt, hogy mi a nyelvtanulás tízparancsolata. A továbbiakban szívesen várunk kérdéseket és ötleteket „ki minek mestere” alapon.

A nyelvtanulás tízparancsolata

1. Első és legfontosabb a szavak tanulása, szótárazása – a német nyelvben különös tekintettel a névelőkre.

2. Lehetőleg mondatokban, rövid szövegekben memorizáljuk őket.

3. Az új szavakat csoportosíthatjuk frásban, rajzban, táblázatban, több színnel is, hisz a legtöbb ember alapvetően vizuális.

4. Járművön, házi, kerti munka közben aktivizálhatjuk szókincsünket. Próbáljuk megfogalmazni, amit éppen látunk, csinálunk.

5. Naplót is vezethetünk „a nap híre” formájában hogy aznap mit, mennyit tanultunk. Ez egyben önellenzést és sikerélményt is ad.

6. Olvassunk újságot, hallgassunk rádiót, kazettát, nézzünk műholdas programokat.

7. Lehetőleg ne legyünk gátlásosak és beszéljünk minél többet, ha van kivel.

8. Eleinte főleg a beszédre koncentráljunk, és ne zavarjanak a nyelvi pontatlanságok, amennyiben a szöveg érthető.

9. Országismeretet is érdemes tanulni, nemcsak nyelvet.

10. Nyelvetterületre kijutva anyanyelvi környezetben tanulhatunk leghatékonyabban.

KÖRZETI HÍRADÓ

ÉSZAK

Kolping Katolikus Akadémia

A Kolping Katolikus Akadémia február havi rendezvényén a Városmajori Kolping Egyesület meghívására Dr. Latorczai János országgyűlési képviselő, egykori iparügyi miniszter tartott előadást a magyarországi gazdasági helyzetről.

A több száz résztvevő bizonyította, hogy mily nagy érdeklődésre tarthat számot az ilyen téma, egy katolikus politikus szájából.

A Kolping Katolikus Akadémia Heinrich Fesling prelátus, általános prézes javaslatára négy témában tartja ciklikusan visszatérő előadásait.

1. Keresztény hit és erkölcs
2. Keresztény házasság és család
3. Keresztény munka és hivatás
4. Keresztény közéletiség és társadalmi tanítás

A februári előadás – nagyböjt lévé – a bűnbánat szentségének mai értelmezéséről szól, melyet Bolberitz Pál tart.

A márciusi előadás a légiforgalom titkaiba avat be bennünket, melyet szakavatott Kolping-tagok: Mudra István és Klára tartanak.

Az áprilisi előadáson Nemeskürty István és Koltai Gábor tartanak előadást a „Honfoglalás című filmről.

A Kolping Katolikus Akadémia előadásai mindig vasárnap este vannak a városmajori templomban.

NYUGAT

A veszprémi Kolping Család Noszlopon

Az öregek tiszteletére előadást szervezett a noszlopi önkormányzat, ahová meghívást kapott a Kolping Család. Mintegy hetven nyugdíjas vágyakozott a jó szóra: nekik nem pénzzel mérhető ajándék kell, csak szeretet, megbecsülés a családjuk, embertársaik körében.

Az értékes ajándék Veszprémből érkezett, a Kolping Család színvonalas műsorba rejtegette a béke a szeretet üzenetét.

A kezek imára kulcsolódtak, s a könnyesepp sem számított ritkaságnak ezen az estén. Mint kiderült, a vakok és gyengélátók, valamint a hajléktalanok körében is visszatérő vendég a Kolping Család.

Korinek Attila elmondta, hogy működésük lényege egy mondatban összefoglalható: „Keresztényként élni, és ezt másnak is megtanítani példamutatással.”

Tisztelettel: Ács Istvánné

Németóra Körmenten

Egy évvel ezelőtt látogatott meg bennünket Körmenten a németországi Schlüchtemből, egy kedves Kolping Család. Szeretnénk velük szorosabb kapcsolatot teremteni. Ennek azonban nyelvi akadályai vannak, mert a mi közösségünkben csak ketten beszélnek németül.

Mivel német barátaink nem szándékoznak magyarul tanulni, azt javasolták, hogy tanuljunk mi németül. Szívesen adnak ehhez anyagi segítséget is.

A szavakat tettek követték. Szeptemberben 12 fővel német nyelvtanfolyamot indítottunk Fülöpné Varga Mária vezetésével.

Mire legközelebb jönnek barátaink, reméljük, már mindannyian beszélgetni is tudunk velük!

Kárnics Ferencné

Sásdi ifjúsági csoport

Az 1993-ban szerveződött Sásdi Kolping Család Egyesület életében jelentős változást hozott az ifjúsági csoport 1996. február 7-iki megalakulása. 1996. decemberében az alapító fiatalokhoz további 16 fő csatlakozott.

1997. január 18-án a heti rendszerességgel szombatonként tartandó összejövetelre a Sásdi Kolping Család Szent Imre úti otthonába baráti együttlétre, tájékoztatóra ellátogatott Antalné Kiss Ágnes, a Dél-magyarországi Kolping Szövetség titkára.

Tájékoztatójából a fiatalok megismerhették a Kolping mozgalom felépítését, az ifjúsági csoportok létezését, a kapcsolódási lehetőségeket a közeli és távoli Kolping Családokkal, oktatási, továbbtanulási, üdülési lehetőségeket.

A hagyományosan megrendezendő lelkigyakorlatra ebben az évben is Püspökszentlászlón kerül sor.

Schild Csaba

Sprechen Sie deutsch? – Németül tanulnak a körmentei Kolpingosok

Színes hírek

ALSÓPÁHOKRÓL

Nem, nem akarunk mi konkurálni országos elnökünk, dr. Korinek László „Alsópáhoki leveleivel”. A mindig nagyon alapos, tényszerű tájékoztató nem szorul kiegészítésre. Kis történetekkel, színes hírekkel csupán mindennapi munkánkat szeretnénk a Kolping tagság számára ismertebbé tenni. Apróbb örömeinket, eredményeinket (kudarcainkat, bánatunkat) elmondva, kimondva emberközelbe kerülni.

In medias res: az első kis történet

Két kedves idős német hölgy áll tanácstalanul recepciónk előtt, fogadóteremünk közepén 1996 novemberében. Csilla egy csoportot fogad éppen. Mariann az üzletben szolgál ki egy másik társaságot, bizony várniuk kell. Hozzánk fordulok, segíthetek-e, kérдем. Óh igen! Odalépünk az épületegyüttes makettjához, és én lelkesen magyarázok, mik a szolgáltatásaink, milyen lehetőségek vannak nálunk. A két hölgy közben elmondta, hogy évről évre két hetet Hévízben töltenek gyógyüdülésen. Kérdésem magabiztos: ugye ezek után a mi vendégeink lesznek? Kedvesen zavart mentegetőzés a válasz. Elkeseredve kérdezek az okra. Nem megfelelő a környezet? A környezet csodálatos. Talán drágák vagyunk? Szó sem lehet róla, az árajánlat igazán kedvező! A személyzet többi tagja éppen olyan ügyes és barátságos, mint a két kolléga, akiket itt láttunk! Elhiszik. Éppen olyan magas szintű gyógyellátást kapnak, mint a régi helyen!

Tudja kedveském, nagyon meggyőző, amit mutat és mond, de a régi helyen dolgozik az aranyos Schwilliger doki, akit egyszerűen lehetetlen otthagyni! Kedves Hölgyeim! Schwillinger doktor úr decembertől nálunk dolgozik.

Herman Sándor

KOLPING ÍRÁSAIBÓL...

„Kedves barátom figyelmeztetett, munkára teremtődünk nem pedig alváásra! Ne gondoljátok, hogy olyanokra van szükség, akik leülnek rózsafüzért imádkozni és már meg tették a kötelességüket. Nem kérünk az ilyenfajta jámborságból. Vagyis keresztényekhez méltóan akarunk imádkozni, de dolgozni is. A tevékeny kereszténységünkön fog múlni, hogy a világ visszatér-e a keresztény értékrendhez.”

„Sajnos, az emberiség már odáig eljutott a kételkedésben, hogy azt vitatja, az istenhívők – a maguk örök igazságaival – vagy az istentagadók – a maguk átmeneti uralmával – kormányozzák-e a világot. A hitetlen hatalom arra törekszik, hogy keresztény szociális rendet megdöntve, annak roncsaira építkezve, megpróbáljon egy újpogány társadalmat for-

málni, amely a hitetlenséget mint jogot, az erőszakot mint erényt proklamálja úgy, hogy senkinek sem marad bátorsága, sem ereje arra, hogy ennek az ördögi hatalomnak ellenszegüljön.”

Balla Máté
Már semmi sem az: ami

béget a farkas
bárányul tanul
s bárány viczorog
fogát fenne vadul

vérzik a fű: merő
seb a táj: nyílt törés
a pásztor kezében
megvillan a kés

már semmi sem az: ami
a mező: pusztaság
mért is hallaná a bűn
az angyal szavát

Pihenj meg Istenben!

pihenj meg Istenben!
már eleget nyüzsögteél
légy maroknyi porszem
az erősebb létnél

légy maroknyi porszem:
szitáló semmiség
kit majd angyalok köny-
nyével itat át az ég

pihej meg pihenj el
lebegve alá halkan
légy árokparti derű
az őszi alkonyatban

s míg a sötétben füst-
szagú imák szállnak
értőn hajolnak fölübéd
a szerető fűszálak

KOLPING

A MAGYAR KOLPING SZÖVETSÉG LAPJA

Főszerkesztő: Dr. Bolberitz Pál. Felelős szerkesztő: Tamóczi Lajos
Szerkesztőség: 1035 Budapest III., Vihar u. 8. Telefon: 250-1239, Fax: 188-7394

Felelős kiadó: A Kolping Mozgalomért Alapítvány Kuratóriumának Elnöke
A lapban megjelent írásokért és illusztrációkért tiszteletdíjat nem fizetünk.

Adományokat köszönettel elfogadunk.

Postabank és Takarékpénztár Rt. 119-91102/021-12437

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Ha szükséges, helyhiány miatt a kéziratokat szerkesztve közöljük.

A lap ára: 30 Ft

Tipográfia: Brozsek Béla • Kucsák Könyvkiadás és Nyomda, Vác, 1997.